

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. Vlt. Argumenta adversariorum solvuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

& ideo in ea sola felicitatem consistere impugnat Aug. *cap. sequenti*, & *1010 tract. de Epicureis*, & *Stoicis*, tom. 6. & *epistola*. 56. & 52. quia virtus non confert omnia bona, nec tollit omnia mala quibus in hac vita affligimur, sed innumera gravissimaque permittit; ergo in ea non consistit felicitas; quo argumento etiam probat, nec in alijs huius vite bonis felicitatem consistere, sed in bonis alterius vite, sed in Deo eorum largitorem & certe verissimum dicit loquendo de felicitate simpliciter, aliquo modo autem, quis potest esse felix & beatus in hac vita, & talem esse sapientem Arist. 10. *Erich. cap. 7. & 8.* quia sibi ipsi sufficientissimus est, melius autem quo sapientior fuerit, & si habuerit adiutores probat hoc Arist. quia vita contemplativa, qualis est vita sapientis habet voluptatem propriamque operationem ipsam auget, & quia sufficientia insuper otium, defatigationis vacuitas & humana, & quæcunque alia viro tribuuntur beato per hanc operationem illi inesse videntur, si autem intendat Arist. hanc esse simpliciter felicitatem, aut perfectam felicitatem supra quam non sit alia perfectior, ut velle videtur, addens perfectissima felicitas hominis fieret hæc profecto, ut sunt à longitudine vite perfectæ; hæc enim operatio imperfectior est visione beatifica, quam non cognovit Arist. & ideo, visio est perfectior beatitudo: nihilominus tamen ponderatis omnibus bonis huius vite in nullo alio possumus collocare beatitudinem illius nisi in cognitione, & amore Dei simul cum rectitudine vite, ut supra explicavimus, quod adeo verum est, ut Stoici dicerent sapientem etiam in summa rerum inopia, & summis cruciatibus, & in ipso quoque Phalaridis tanro inclusum æque beatum, aut etiam beatiorum esse posse, quam cum externis bonis ut passim Cicero commemorat præsertim in libris *de finibus*, & *in paradoxis*, quod docet Aug. *epistol. 56. & 8. civita. cap. 9.* ait nunc satis sit commemorare Platonem determinasse finem boni esse secundum virtutem vivere, & ei soli evenire posse, qui notitiam Dei habeat, & imitationem, nec esse ob aliam causam beatum; ideoque non dubitat hoc esse philosophari amare Deum, & cognoscere ipsum, vnde Apuleius in *Philosophia Platonis Deum beatum*, & beatificum nominat & Pseudo-Platonem in definitionibus Platonis Deum, ait esse aliquid vivens immortale, ad beatitudinemque sufficiens; ipsaque beatitudo nostra: & Maximus Tyrius Philosophus *Platonis. ser. 34.* in operatione mentis, qua complectimur Deum ipsique Deo gratam felicitatem collocat: idem sentere Seneca, Pytago, Pluta. Tales & alij quos refert Eugubi. 10. *de perveni Philosoph. c. 9.* & simplicius in *proemio Physicæ*. Deum ipsum, & contemplationem Dei esse finem totius Philosoph. ac proinde vite humanæ ait, & Aug. 5. *confess. cap. 4.* infelix homo inquit, qui scit omnia illa, te autem nescit: beatus autem, qui te scit, etiam si illa nesciat, qui vero te, & illa novit non propter illa beatior, sed propter te solum beatus est, si te sicut Deum diligat, glorificet ubicumque, qui Deum, & alia novit, dicit non proprie esse beatiorum, quia alia novit vel quia quo plura alia novit sæpe minus novit vel considerat Deum, vel sermo est de beatitudine essentiali non de integrali, vel hoc dicitur quia ex illis paulo beatior est, & illius augmenti ratio nulla haberi debet, quia nostra bea-

titudo Deus est, quo sensu dixit D. Th. 3. *contra gent. cap. 37.* in contemplatione Dei beatitudinem huius vite consistere, quod clarius expressit *opusc. 20. de regimine PP. cap. 8.* & *opusc. 2. cap. 107. 108. 165. 166.* & 1. p. q. 12. art. 1. 4. *contra gent. cap. 7. ratione 17.* & c. 54. *ratione 1.* ratio est quia solum Deum possidendo ipsum, & omnia possidemus, quia eminenter continet illa, vnde summum bonum habemus, & sic ultimum nostrum finem consequimur: econtra vero licet creaturas omnes possideamus, si Deum non habuerimus, nihil habere nos cogitare seu iudicare debemus, quapropter dicitur in Scriptura creaturam esse quasi nihilum ante Deum, quasi umbram, quasi denique diem externam quæ præterit.

SECTIO ULTIMA.

Argumenta Adversariorum solvuntur.

Ad argumenta primæ sententiæ Philosophorum veterum vno verbo responderi potest, omnia bona sive corporis, sive animi, sive externa, sive interna esse bona finita, & limitata, neque in ipsis, sive collectim, sive divisim accipiantur contineri summam boni rationem, quæ animum nostrum satiari possit, quare in illis beatitas nostra obiectiva non est constituenda, sed in solo Deo.

Ad argumenta secundæ sententiæ, & ad primum respondeo distinguendo; ad beatitudinem perfectissimam ut est patriæ, concedo: ad beatitudinem vite vel naturalem, nego; quia fides in sententiâ Theologorum supernaturalis est beatitudo supernaturalis vite, & nihilominus non est diuturna nec perpetua, siquidem post mortem non permanet in cælo: ergo similiter contemplatio Dei & amor ipsius, possunt esse beatitudo naturalis cuius vite licet non habeant perpetuitatem.

Vel aliter distinguo, ad beatitudinem, quoad statum completum, concedo; ad beatitudinem, quoad essentiam adæquatam, nego; quare contemplatio licet non habeat diuturnitatem, erit beatitudo essentialiter, quia diuturnitas non est accidens & non essentia beatitudinis, sicut sanitas, est accidens hominis, quis enim vnumquam dixit hominem infirmum non esse essentialiter hominem?

Ad secundum respondeo distinguendo maiorem, est maxima perfectio absolute, & quomodocumque nego: maxima perfectio, quæ sit vita formaliter concedo, ut cum habitus licet absolute sit maxima perfectio & non sit vita formaliter, sit tamen vita formaliter operatio contemplationis, & vita perfectissima in illo genere, inde evenit quod in contemplatione potius quàm in habitu collocanda sit beatitudo, licet habitus excedat vel non excedat imperfectione actum, quod adhuc sub iudice lis est, quia actus est in gradu vitali; habitus autem non attingit talem gradum, quod non solum dicitur de habitibus acquisitis, sed etiam de habitibus per se infusis, & ideo omnis habitus est causa instrumentalis actus, actus autem est causa principalis habitus acquisiti, & si essent etiam propter hanc perfectionem quæ excedit actus habitum, potius in actu, quam in habitu ponendam esse beatitudinem.

Ad

Ad primum tertiæ sententiæ respondeo negando quod ibi supponit Vasquez, nimirum quod obiectum beatitudinis naturalis non sit Deus; quare licet daretur, vt de facto datur, non esset aliud beatitudo nostra præter Deum, nec esset aliud summum bonum præter ipsum, quo beaticificaremur obiective, vt iam probatum manet.

93 Ad secundum respondeo illud argumentum non probare esse impossibilem beatitudinem naturalem, nam quamvis concederemus eam dari non posse in homine, aut Angelo creato, pro statu puræ creationis, id est pro statu in quo consideratur cum solo creationis dono, & secundum id, quod illi debetur naturaliter, quia donum illud præcise sumptum non satis est ad excludendam peccati miseriam, sed adhuc necessaria essent alia auxilia, & dona vt non peccaret contra præcepta naturalia, sed ex hoc nihil contrarios, quia posset Deus creaturam illam, quam non ordinasset ad finem supernaturalem, sed ad naturalem plurimis donis, & auxilijs communitet, ne peccarent, quæ dona, & auxilia licet simpliciter non essent debita tali naturæ, deberet tamen illa Deus suæ sapientiæ, ac bonitati, ex eo quod hominem ordinasset ad illam beatitudinem consequendam, sub ratione præmij, si in officio stetit essiglitante id aliquo modo natura illa, vt de auxilijs specialibus intra ordinem naturæ ordinis quidem naturalis absolute illi provideret, quibus vigorosus esset & potens ad impedimenta se se offerentia superandum, quod adeo verum est, vt si e contra eveniret, esset contra commune principium evidens, quod natura cum sit perfecta non deficit in necessarijs, sed illa auxilia, & dona sunt ad consequendum finem naturalem necessaria: ergo si illa non sunt intra ordinem naturæ & vires ipsius, sed indiget natura ad hunc finem naturalem consequendum supernaturalibus auxilijs, natura deficit in necessarijs, quod est falsissimum.

94 Deinde respondeo concedendo maiorem, & distinguendo minorem: actus Theologiæ compatitur secum peccatum lethale, vt est simul cum amore Dei super omnia, & rectitudine vitæ, nego: in quibus omnibus consistit beatitudo naturalis, ita vt actus Theologiæ sine amore non sit beatitudo naturalis, licet quando est simul cum amore, & rectitudine vitæ sit primaria ratio beatitudinis; exemplum evidens est, anima rationalis sola non est homo, & nihilominus est primaria ratio in constitutione hominis, ita actus Theologiæ solus concedo; sed ille solus non est beatitudo naturalis.

95 Vltimo respondeo falsum esse quod beatitudo, quæ non est omnium perfectissima, non compatiatur peccatū lethale, quia, vt omnes DD. & Expositores sacræ Scripturæ supra à nobis citati asserunt ex D. Aug. Ambros. & cæteris, quod etiam probat clarissimè D. Th. op. 6. sup. Symb. Apostolo. & adducit ad hoc illud Ioannis 10. Beati qui non viderunt, & crediderunt fidem divinam esse beatitudinem supernaturalem vitæ, & nihilominus non excludit peccatum mortale, vt fide decretum est: ergo similiter beatitudo naturalis, quæ non est omnium perfectissima potest compati secum peccatum mortale, & nihilominus non desinet.

96 Ad confirmationem primam eodem modo respondendum est quoad secundam: ad secundam confirmationem respondeo concedo antecedens, R.P. Ildaph. de Penafiel, Theol. Schol. Tom. I.

quantum ad primam partem distingue illud quantum ad secundam; sed egent gratia Dei distincta à dono creationis, &c. ad servanda præcepta naturalia seorsim sive divisim sumpta, vel ad omnia collecta pro brevi aliquo tempore, nego antecedens; pro longo tempore concedo antecedens, vnde homo gratia solum creationis pro brevi illo tempore poterit obtinere beatitudinem naturalem quantum ad substantiam, esto non possit quantum ad statum.

Ad tertium concede maiorem si sermo sit de 97 rectitudine actuali voluntatis, & distingue minorem, sed hanc non potest obtinere homo absque gratia Dei distincta à dono creationis, per longum tempus concedo minorem, pro brevi aliquo tempore nega minorem; quare nihil conficit argumentum.

Ad quartum distingue maiorem; ad rationem 98 beatitatis, quantum ad substantiam pertinet perpetua sive diuturna negatio, nego maiorem; ad rationem beatitatis, quantum ad statum concede maiorem, quare viribus naturæ comparari poterit quantum ad substantiam.

QVÆSTIO VLTIMA.

Vtrum Theologia naturalis totalis, sit vna simplex qualitas, vel composita.

SECTIO I.

Sententiæ Adversariorum proponuntur.

PRIMA sententia est pene omnium Thomistarum asserentium Theologiam naturalem esse vnam simplicem qualitatem, & probatur.

Primo ex D. Thom. 1. 2. q. 53. art. 2. ad 1. vbi sic ait, dicendum quod habitus secundum se consideratus est forma simplex, & q. 54. art. 1. in corpore vbi ait, inde est quod habitus est qualitas simplex non constituta ex pluribus habitibus, & idem asserit articulo 4. ad 3. eiusdem questionis, quid clarius.

Secundo probatur ratione, quia vna numero 2 potentia quæ est simplex qualitas intellectus nimirum, respicit plura obiecta: sed non est cur hoc negetur scientiæ Theologiæ, præsertim cum commune proloquium sit eandem scientiam esse scientiam contrariorum, quæ semper differunt specie: ergo.

Tertio quia virtus moralis est qualitas simplex, 3 sed vt sic potest extendi sine additione alicuius entitatis ad varia obiecta: ergo similiter Theologia. Probatur consequentia, quia non est minor ratio habitus voluntatis, ac intellectus: ergo.

Quarto argumentatur P. Vasquez 1. p. sic, si 4 Theologia esset qualitas composita esset plures circa singulas conclusiones diversas; sed non est ita: ergo non est composita; minor sic probatur, quia maior est evidens, si Theologia esset plures qualitates, posset vna esse sine alia, nam ea quæ distinguuntur vt res à re, possunt separari: sed qualitas Theologiæ circa posteriorem conclusionem non potest esse sine habitu circa priorem, sicut neque demonstratio posterioris sine priori demonstratione: ergo.

Secunda sententia est P. Vasquez 1. 2. tom. 1. disp. 5 80. cap. 5. vbi asserit habitum totalem scientiæ, v. g. Theologiam naturalem, non esse simplicem qualitatem